

Izhaja vsakih petih dni ob 11. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena istu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1:50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 K.

Rokopise sprejema "Narodna Tiskarna" v Gorici, ulica Veturini št. 9.

Naročnino in naznanila sprejema upravnništvo v Gorici, Semeniška ulica št. 18. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Ninski ulici, na Josip Verdievem tekalšču nasproti mestnemu vrtu in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14 po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računajo po petih vrstah, in sicer: če se tiska enkrat 14 vin., dvakrat 12 vin., trikrat 10 vin. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska "Narodna Tiskarna" (odgov. J. Marušič) v Gorici.

Slava slovanskima apostoloma!

Po vsem Slovenskem se čujejo kliči: ~~Slava slovanskima apostoloma!~~ spominjamo s hvaležnostjo in udanostjo svetih bogovestnikov sv. Cirila in Metoda in na ta način pokazujemo, da smo še vedno v slovenskih srcih, ki sta jo bila dva prijazna, in da živi še vedno njihov duh med Slovani.

Naj bi ne bili mi Primorci v zadeti, ko se gre za to, da izkažemo čast našima apostoloma, najzadnji! Tako kakor se vsi naši bratje zmanjšajo pri njih pomen in njih slavo, zametajoč njihove svete nauke. Njihov vzgled naj bi vedno vodil ves naš narod do pravega krepkega življenja, ~~poštenja, da v naši dobi, ko slušajo nekateri obnovo v naši slovenski življenjski in razvijati paganske zmožnosti in malokvalitne blodnje, da je to naša dolžnost, da se z njimi borimo.~~

~~Govor posl. Suklje~~

Veselo spominjamo se popolno zaupanje, ki imeli slovanski pradedje v ta dva moža, ki sta bila ~~vedno~~ vneta za slavo božjo in za slovanski narod. Noben drugi oznanjevalec sv. vere si ni pridobil toliko zaupanja pri starih Slovanih, kakor ona dva, ki sta s svojim svetim življenjem in s svojo požrtvovalnostjo pridobila v kratkem času skoro vse Slovence za Kristovo vero, dasi sta morala mnogo neprijetnosti pretrpeti na eni strani od zavidičev Nemcev, na drugi strani pa od lastnih bratov, ki so bili razcepjeni na več strank ter v svoji nevednosti odbijali sv. križ in s tem spoznavanje sv. vere. A kaj je bilo njim to, če so jih Nemci vlačili po temnicah iz kraja v kraj, tožili zvižčno v Rimu krivoverstva, v primeri z onim plačilom, ki jih je čakalo po smrti? ~~Gospodje, ki jih je čakalo po smrti? Gospodje, ki jih je čakalo po smrti? Gospodje, ki jih je čakalo po smrti?~~

Kdor je prepričan o svoji stvari, se ne zboji težav in nevarnosti, ki mu pretijo, ko se trudi, da doseže svoj cilj, ki mu je vedno pred očmi. Cilj, katerega sta si naša apostola postavila že v mladih letih, in za katerega sta gorela celo življenje, jim ni nikdar izginil izpred

oči. Slava božja, za katero sta živela, jima je bila vedno pred oči; to je bil njihov namen na svetu in to jima je dajalo moči in navdušenja, da sta zapustila milo domovino ter šla oznanjati besedo božjo in razširjevati slavo božjo v mrzle kraje, kjer so životali paganski Slovani v svojih zmotah in blodnjah.

Naše čestčenje in naša udanost do naših apostolov naj bo torej toliko večje, kolikor skušajo naši lastni bratje zmanjšati njih pomen in njih slavo, zametajoč njihove svete nauke. Njihov vzgled naj bi vedno vodil ves naš narod do pravega krepkega življenja, poštenja, da v naši dobi, ko slušajo nekateri obnovo v naši slovenski življenjski in razvijati paganske zmožnosti in malokvalitne blodnje, da je to naša dolžnost, da se z njimi borimo.

~~Govor posl. Suklje~~

dne 15. junija v državnem zboru.

Na besne napade, s katerimi je dr. Tavčar v državnem zboru blatil vso slovensko duhovščino, je takoj odgovoril poslanec dvorni svetnik Suklje:

Visoka zbornica! Ne bojte se, da bodem dolgo govoril. V spominu in, rekel bi v krvi so mi še tradicije minole parlamentarne dobe. Zato ni po mojem ukusu, da se pri prvem branju vrše dolge razprave. Sodim, da dolga ta razprava odločno nasprotuje splošni želji, naj bi vendar enkrat se izkopali iz parlamentarnega marazma in prišli do uspešnega, pozitivnega dela.

Nisem imel namena, udeležiti se razprave o kongruji. Še včeraj sem mirno poslušal izvajanja poslanca Schuhmeierja, ki pa me niso izvalila iz rezerve. Tudi njegove gugajoče trditve o dohodkih in premoženju katol. cerkve v Avstriji bi mi ne bile povod, da se oglašim za besedo. Prilika bo pri drugem branju odgovarjati na kombinacije s številkami in dotične krive sklepe.

Toda, gospodje, pred eno uro smo slišali govor, ki nam nalaga dolžnost, da takoj odgovorimo. Bila so izvajanja,

katerih ne smemo prespati, na katera se mora takoj odgovorjati.

Z velikim obžalovanjem sem poslušal govor g. poslancev za ljubljansko mesto, tovariša dr. Tavčarja. To obžalovanje pa ni veljalo slovenski duhovščini, čez katero je govornik izpraznil polno skledo svoje jeze.

Besede, s katerimi je pričel svoj govor, je takoj sam pobil. Zatrnil je, da hoče govoriti mirno in stvarno, toda sodim, odkar stoji ta zbornica, še nihče ni tako strupeno in zagrizeno govoril vsproti katol. duhovščini, kakor ravno posl. dr. Tavčar proti naši duhovščini. (Pritrjevanje.)

Častiti g. tovariš je rekel v polemiki proti poslancu grofu Sternbergu, da ni lepo za plemenitaša, ako napada odsotne osebe. V isti sapi pa je dokazal, da v njegovih žilah ni niti kapljice višnjeve krvi. (Veselo.)

Hudoval se je, da se je vlada odzvala zahtevi parlamenta, kakor je rekel, s "podvojeno hitrostjo". Jaz pa vidim s svojega stališča, da je bila dolžnost vlade, takoj odgovoriti na nujni predlog, ki ga je podpisalo največje število poslancev, kar sem sploh videl podpisov na kakem nujnem predlogu.

Gospod poslanec za Ljubljano je v svojem govoru večinoma najhujše napadal slovensko duhovščino. Mislim, da mi ni treba izrecno braniti duhovščine. Odkrito povem, da so tudi naši duhovniki ljudje iz mesa in kosti, tudi med njimi so nekateri nekorektni ljudje, ali, kakor se reče, garjeve ovce, ki delajo malo časti svojemu stanu. Toda, gospoda moja, popolnoma mirno smem trditi, da so še danes v ogromni večini med slovensko duhovščino vedomostojni in povsem nedotakljivi možje, ki so moralno tako vzvišeni, da jih pšice g. dr. Tavčarja ne morejo zadeti.

G. poslanec je najbolj naglašal, da duhovščina in cerkvene oblasti precej ostro nastopajo proti "Slov. Narodu",

da ga vernikom prepovedujejo, celo s tem, da ne dobe odveze. Obžalujem, da sem tako nenadoma prišel v to debato. Ne bilo bi drugega treba, kakor da bi prinesel letnik "Slov. Naroda" iz zadnjih let in v vzgledu gospodom pokažnil tendenco in pisavo tega lista.

Ta list piše o našem k nezoškokofu, možu, ki ga prešinjajo najčistejši nameni, možu, ki z absolutno udanostjo živi svojemu apostolskemu poklicu, ki se žrtvuje za dobra dela, ki je ideal skromnosti, ki je najvišja avtoriteta v deželi, o tem možu piše "Slov. Narod" z največjim zaničevanjem. Njegovo kratno ime Antón Bonaventura zaničljivo pretvarja v "Tone", kakor se morda nagovori pastir ali hlapec v hlevu. Bonaventura pretvarja v "Malaventura". To pa so še malenkosti, zlobne šale. Toda ta list napada temeljna načela in nauke krščanstva, najvišja in zadnja vprašanja krščanskega nauka. Zato sodim, da ima s katoliškega stališča cerkvena oblast ne le pravico, ampak tudi dolžnost, da svari vernike, naj ne čitajo takega lista. Res je sicer, da taki koraki ne zatro lista, kakor bi v enakih slučajih državna sredstva ne zatrla lista.

Toda, gospodje, ni treba biti klerikalci, človek more biti jako napreden in liberalen, vendar mora soditi, da surova pisava, prostaški ton tega lista v zadnjih letih, odkar ga vodi tov. Tavčar, ni pravi vir za omiko slovenskega naroda. In nobena škoda bi ne bila, ko bi usahnil ta vir, iz katerega teče tako malo rodovitne tekočine in toliko nesnažne gnojnice. (Posl. dr. Tavčar: G. poslanec je še pred dvema letoma sodeloval pri listu. — Pritrjevanje.)

Da, gospodje, pa sem opustil, ker tega nisem mogel zagovarjati z vestjo. — Za to sem odklonil tudi mandat, ki mi ga je ponudila liberalna stranka, dasi bi bil izvoljen soglasno. (Pohvala in medklci.)

LISTEK.

Nazaj k Srcu Jezusovemu!

(Sonet.)

Iz doma srečnega med svet je šel
Brodar na širno morje daljno,
A pot njegov vihar je silen, smel
Spremenil kmalu v tugo žalno.

Vesolja mu žarilo je srce,
Ko vozil se je samosvestno,
In gledal s čedom višnjevo morje,
Ni znal za žalost prebolešno.

Po morju planem, širnem je krasno
Hitela ladjica vesela,
In val za valom rezala krepko
Dokler je vetra še imela.

A kar ustavi ga nasproten tok,
Ne more dalje več hiteti,
Zato obupan kliče: O moj Bog,
Daj v pristanišče mi prispeti!

In glej, odprto Sveto je Sree
Kristjanu, ki brodar je listi,
Ki se podal na širno je morje.

Na Te, o Sveto Sree Jezusa
Z veseljem se i jaz oziram,
Na Tebe misli moja duša vsa.

Če tudi val za valom se drvi
In ladjo mojo streti hoče,
Le Ti si up, tolažba sladka mi.

D. G.

Zdrava, morska zvezda!

Povest z obali Jadranskega morja.

I. Mohorov. (Dalje.)

II.

Proti jutru je šlo, ko se je vzdramil Marko ob ranjenem bratu iz otpranosti, ki je bila prišla nadenj. Spomnil se je žene, očeta in otroka in postalo mu je tesno pri srcu. So li rešeni ali so morda padli v roke brezbožnikov? Kaj bo v tem slučaju z njimi. Zopet na drugi strani se mu je zdelo, da sme biti miren, roparji so se vračali v drugi smeri in one je zraven tega ščitila noč, ako že niso bili i pred begom teh na varnem.

Potegnil si je z desno čez čelo, kjer so se mu bili lasje od potu sprejeli, vstal iz kamena ob bratovem ležišču in stopil na plano. Zadnje zvezde so ugašale, hladni veter, skoraj premočan je vel od morja sem, tako da je bilo le malo dim. Bližnji hribi so se svetili, vi-

soko na severu pa je obsevala že krvava zora snežene vrhove julijskih planin. Oglašal se je ptičji zbor v grmovju, visoko nad morjem je plulo nekaj galebov, krožilo nad valovi bolešno krakajoč. Marku je zatrepalo srce, nekaj mu je stisnilo vse oči, a vedel ni, ali je strah ali je bolest.

Zakrenil je bil na desno prek hriba zamišljen sam vase. Isti hip se je pripodil po stezi deček, bled ko smrt, vpiljoč kakor iz sebe: Roparji, roparji!

Marko ga je popadel za roko: Kdo je, kaj je?

Deček prestrašen, sprva ni mogel besede spraviti iz grla, jecljajoč je ponavljal: "Ubit, človek, tam... tam..."

In pokazal je z levico v smeri, iz katere je prišel, odtrgal se in letel dalje. Marko je pomislil samo eno in mu je bilo, da mora znoreti. Ne vedoč, kdaj in kako, stal je ob telesu očetovem. Velika kaluža krvi se je videla pod njem, ležal je na obrazu, krčevito stisnjenih rok. Marko je začutil silno slabost, začumelo je vse krog njega in neizrečena bolest in srd sta vzdijala v njem.

Sklonil se je na ležečega, obrnil ga. Ranjenec je zajecal, odprl oči, a jih znova zatisnil. Ta hip ju je obsulo nekaj

ljudi, bili so se porazbežali v noči in zdaj so se vračali.

"Vode, vode, sicer umrje!"

Donesli so vode, ovezali mu krvavečo rano na prsih, ki ni bila videti nevarna. Pač pa je bil izgubil ranjeni skoro vso kri. Solnce je pogledalo baš izza gor, in zagorelo je morje od zahoda do zapada vse lepo in veliko, ko so položili Simona na posteljo v njegovi hiši, ki je bila ostala nedotaknjena. Prinesli so bili tudi Štefana, ki se je bil že zavedel, a padel v močen in okrepujoč spanec.

Nepremično je strmela Marko v obličje očetovo. Zdelo se je, da zdaj zdaj izdahne, a zopet je prišlo nekaj rdečice v njegova lica. Čez par hipov je izpregledal, iskal nečesa, kakor da se ne more domisliti, kaj je z njim in kje je.

"Oče, ali morete govoriti, kje je Jela in otrok?"

Ta hip je prebledel ranjeni še bolj in Marku je zadrževal srce v bojazni, da izdahne. Ranjenec pa je pregibal ustnice, tiho, komaj vidno. Nagajl se je Marko prav do njegovih ust, ko je ranjeni kakor diha tiho zašepetal:

G. tovariš dr. Tavčar je tudi rekel, da si duhovniki prisvajajo zapuščine zase in za škofove potrebe. Kar se tiče našega škofa, da bi za njegove potrebe zadoščala najmanjša Kongrua, ki jo določa zakon. Kar pa se tiče zapuščin, opozoril bi na oporoke duhovnikov. Ali veste, v katere namene porabljajo duhovniki denar, ki si ga prisvajajo od ust? Preglejte zgodovino naših ustanov — in Kranjska ima relativno več ustanov, osobito dijaških, kakor sploh katera druga dežela, — in našli bode, da so ustanovniki večinoma duhovniki!

Mirno morem trditi, da bi težko imeli toliko akademično izobražene inteligence, ko bi mladina ne imela teh sredstev. Sodim, da je bil tudi dr. Tavčar v takem položaju, in zato ni lepo in hvaležno od njega, da je udaril ravno na to stran in na tak način izrabljaj zapuščine proti duhovščini.

Govor g. dr. Tavčarja pa sem obžaloval tudi iz drugega razloga, namreč s slovenskega stališča. Da slovenski poslanci tako nastopa proti naši duhovščini, to je z narodnega stališča največja nevhvaležnost, ki si jo moremo misliti. (Pritrjevanje. Poslanec dr. Tavčar: O tem kar molčite!) (Konec prih.)

Rusko-japonska vojska.

General Linevič je dne 23. t. m. brzojavil carju: V smeri mandarinske ceste so dne 19. t. m. Japonci z nekoliko batalijoni pehote prodrli z vso energijo. Ob 6. uri zjutraj so Japonci prišli do Gočina ter so pričeli s topovi streljati na naše sprednje straže, ki so se pred številnejšimi sovražnimi batalijoni morale umakniti. Čete, ki so se na višinah severno od vasi Šihusa pred pomočjo sovražnika umikale na mandarinski cesti, so šle nazaj do Lajavenjao. Sovražnik je ostal kakih 5 kilometrov južno od te vasi. Zvečer je boj ponehal. A bi sovražnika potisnili nazaj, so se čete, ki so bile v to določene, dne 21. t. m. pričele pomikati proti Liaomiao, in tudi sprednje straže so bile potisnjene naprej. Japonci so se pred našimi sprednjimi četami umaknili in dne 20. t. m. zvečer so naše sprednje straže zasedle vas Meohuagan in neki drugi kraj zapadno od železnice. V jutro dne 21. t. m. so naši pričeli prodirati dalje. Sovražnik, ki smo ga zasledovali, se je prelagoma umaknil na svoje pozicije pri Teapingao ter je od tam pričel živahno streljati.

Pojava naših čet v tamošnjem okraju je Japonce osupnila, da so v ojačenju svojih zavzetih pozicij odposlali tjakaj novih čet. Ker smo z zasledovanjem popolnoma dosegli svojo svrhu, smo v temi umaknili svoje čete, a točke, ki smo jih zavzeli, so ostale v naših rokah. Pri armadi ni nikakih sprememb.

Iz Petrograda poročajo: Po tusem dospelih poročilih z bojišča ni nobene nade, da bi se sklenil mir ali premirje. General Linevič noče o tem ničesar slišati in upa trdno, da se položaj v kratkem spremeni v korist Rusom.

„Petrogr. brzojavna agentura“ poroča iz Godeiadana, da je bilo dne 25. t. m. opaziti, da so se znatne japonske

„Ugrabljen!“

Ob tej besedi izgubil je Simon znova zavest, Marko pa je vstrepetal in zajokal kakor dete. Ječe se je zgrudil na tla, da se je smilil vsem, ki so ga videli, zakaj ljubili so ga, in mnogemu je bil rešil v tej noči življenje.

„O Bog, o Mati presveta, kdaj sem zaslužil to, povej, kdaj sem zaslužil to!“ Isti hip se mu je približala postava, zavita v temen plašč. Temna brada mu je košatila in senčila možu dobrovoljno lice, in oči vdrte a mehke so bile oči očeta, ki blagoslovila. In nihče ni vedel od okolustojecih, kdo je neznanec, prišel je bil nenadoma in neznani. Pristopil je k Marku, narahlo se dotaknil ramena Markovega, odgrnil plašč in spregovoril v začudenju vseh in vsem v tolažbo:

„Sin, ne obupaj, i jaz sem trpel in sem bil ujet, a On me je rešil nocoj, da sem vam v tolažbo in podporo. Zaupaj vanj, zaupaj v mater Njegovo!“

In bilo je Marku, kakor da je storil velik greh in zgrudil se je k nogam menihovim in jih poljubljaj ponavljajoč v enomer: Jaz ubogi grešnik...

(Dalje pride.)

vojne čete koncentrirale proti levemu ruskemu boku. V Koreji so dne 22. t. m. Japonci prodrli proti stoltnim kozakov, ki so se med bojem umaknile proti severu. Japonska sprednja straža se nahaja v črti Čačudegi-Pugotin.

„Novoje Vremja“ javlja, da odstopi vojni minister Saharov. Kakor naslednika imenujejo med drugimi generala Rödigerja.

General Linevič je v ponedeljek brzojavil carju: Dne 25. t. m. je pričel sovražnik ofenzivo proti našim konjeniškim sprednjim stražam južno od železnice. Sovražnik, ki je dobil ojačenja na pehoti in konjeništvu, je naše sprednje straže potisnil proti severu. V okolici Hailungšenga v dolini reke Tsinkhe so dne 24. t. m. Japonci pregnali naše konjeniške sprednje straže; mi smo odposlali v ojačenje lovce-čebroviljce, toda ti so pri Santsiantaju prišli v ogenj topništva.

Politični pregled.

Državni zbor. — Poslanska zbornica imela je v ponedeljek in torek sejo. Izvolila je kvotno deputacijo in rešila proračunski provizorij. Vsprejet je bil v vseh treh branjih.

Ministerska izjava o slovenskem vseučilišču. — V odgovoru na vprašanje posl. Robiča glede slov. vseučilišča je izjavil minister Hartel, v sobotni seji proračunskega odseka, da je pomnoževanje visokih šol naravni proces. Rekel je dobesedno: Ako bi imeli le nemške srednje šole, imeli bi naravno tudi samo nemška vseučilišča; toda ustanovitev številnih nemških srednjih šol je dovedla do tega, da dovrši vsako leto na tisoče nemških abiturientov srednje šole, ki si seveda prizadevajo, da dobe vseučiliške nauke v istem jeziku, v katerem so uživali srednješolske nauke. Vse to sili samo ob sebi na pospeševanje narodnih vseučilišč. Med velikim številom nemških dijakov so seveda odlični talenti, ki na znanstvenem polju kažejo lepe uspehe, in ki stremijo tudi za tem, da se enkrat izkažejo na kakem vseučilišču. S takimi prizadevanji da je v zvezi tudi vprašanje posl. Robiča. Minister je izjavil, da more v tem oziru samo ponoviti, kar je vlada že poprej enkrat povedala: da priznava tozadevne želje Slovencev za opravičene. Seveda je morala vlada pri tej priliki poudarjati, da — razen drugih predpogojev — ni mogoče dobiti lahko in hitro potrebno število sposobnih kandidatov za vseučiliščne stolice. — Valed tega vlada ni opustila, da bi ne bila z uspehom podpirala znanstvene izobrazbe mladih mož, ki stremijo po akademski stolici. Te podpore so stipendiji za izobrazbo, oziroma za potovanje. — „Da se za pravno fakulteto v Ljubljani potrebna mesta profesorjev zasedejo, olajša se pa znatno tudi s tem, da Slovenci sami želijo za celo vrsto predmetov nemško predavanje ter se bo na ta način našla oblika, ki bo pravična tudi želji Nemcev v kranjskem deželnem zboru.“ Vlada je pripravljena za eventualno ustanovitev pravne fakultete v Ljubljani uvesti potrebna poizvedovanja in pogajanja, ter upa, da bo mogla v doglednem času nastopiti s konkretnimi predlogi.

Ta odgovor naučnega ministra napravil je čuden utis na slovensko javnost. Torej v Ljubljani, na slovenski pravni fakulteti, nemška predavanja, in to zaradi peščice na kranjsko privandranih Nemcev, katerih število po vladni statistiki znaša 5% vsega prebivalstva. In pa, saj se ima vendar ustanoviti slovensko vseučilišče in najprej pravna fakulteta za vse Slovence in ne samo za kranjsko deželo. Ne, ne, taka izjava avstrijske vlade nasproti Slovincem ni nič drugega, nego zgolj žaljenje narodnega čuta vseh Slovencev.

† Poslanec Tšcharre. — Državni poslanec Anton Tšcharre je v ponedeljek po noči na svojem posestvu v Sv. Jakobu pri Celovcu umrl. Tšcharre je bil na zadnjih volitvah kakor kandidat nemških nacionalcev izvoljen v slovenskih kmetijskih občinah Celovec-Velikovec proti slovenskemu kandidatu in prejšnjemu poslancu prelatu Einspielerju.

Ogrske zadeve. — Minulo sredo predstavitelji se je ogrski poslanski zbornici novo ministerstvo Fejervary. Vsprejeto je bilo z ropotom in žvižgom. Grof Fejervary izročil je zborničnemu pred-

sedniku kraljev reskript, s katerim se naznanja zbornici imenovanje novega ministerstva. Koj potem načrtal je program nove vlade ter izjavil, da ostane ta le toliko časa na krmilu, dokler se ji ne posreči dovesti krone in pa večine parlamenta do takega sporazumljenja, da bo zamogla krona imenovati parlamentarno ministerstvo. Ko je potem izročil predsedniku še drugi kraljev reskript, s katerim se odlaga zasedanje državnega zbora do 15. septembra, in ni tega reskripta hotel dati predsednik koj prečitati, zapustil je grof Fejervary s svojimi tovariši zbornico, ki je za njim ropotala in žvižgala.

Zbornica vsprejela je potem resolucijo, katero je stavil baron Banffy, ki pozivlja občine, naj odrečejo vladi vsako sodelovanje pri pobiranju davka ter pri novačenju. Objednem pa protestira zbornica proti temu, da bi Ogrska kaj doprinesla k skupnim državnim stroškom brez dovoljenja parlamenta. Napovedala se je s tem torej neka tiha revolucija. Valed tega podal je grof Fejervary vladarju ostavko celega ministerstva, katere pa cesar ni sprejel.

Avstrijske vojaške priprave v južnih Tirolih. — „Corriere della Sera“ poroča iz Ale o velikih vojaških pripravah. V Trento so pripeljali mnogo topov in jih spravili v trdnjave Doss, Trento, Lardare, Giudicario in v trdnjave, ki stražijo ceste ob strani jezer Levico, Caidonazzo. V Cavarini (na Ladinskem) so napravili veliko zalogo orožja, živila pa v Valarsi (na cesti iz Rovereda v Vicenzo na Laškem.) V ta okraj so prišli častniki, da proučujejo, kako zgraditi trdnjave, ki naj zapro pota. Ravnotako skupljajo orožje in živila v Colle Santa Lucia, v Livinallongo in v visoki planili Cordevole, par korakov od italijanske meje. Vzlic dementiranju se bodo vršila avgusta meseca vojaške vaje v Valle di Ron. V Romenu zidajo stanovanje za cesarja v Cavarinu za nadvojvodo Evgenia.

Napete razmere med Nemčijo in Francijo. — Francoski min. predsednik Rouvier je odgovoril na dopis Nemčije glede Maroka, a v Berolinu niso zadovoljni z odgovorom. Položaj je bolj zapleten, kakor je bil prej. Nemška vlada je obvestila francoskega poslanika v Berolinu, da Rouvierjev odgovor ni pospešil sporazumljenja. Rouvier je pisal, da prizna Francoska za vse čase samostojnost in nedotakljivost Maroka in želi podrobnih pogajanj z Nemčijo glede nekaterih točk maroškega vprašanja.

Dogodki na Ruskem. — Petrograjska brz. agentura javlja, da je car potrdil sklep odbora ministrov glede aplikacije ukaza carjevega od 12. decembra 1904. Ta ukaz se tiče odredbe za rusko Poljsko. Katoliški veronauk se bo v vseh šolah poučeval v materinem jeziku. Poljski jezik bo veljal kakor učni jezik v vseh poljskih ljudskih in srednjih šolah. Razveljaviti se imajo vse določbe, ki omejujejo pravico učencev do rabe svojega jezika izven šole in ki obvezujejo zasebne šole, da večino predmetov predavajo v ruskem jeziku. Izdelati se imajo načrti za uvedbo poljskega učnega jezika v zasebnih šolah, za ustanovitev stolice za poljski jezik, imenovati profesorje za poljski jezik, literaturo in zgodovino poljsko na vseučilišču v Varšavi. Predavanja se bodo vršila v poljskem jeziku.

V petek so izbruhnili v Lodzu politični boji. Napravljene so bile barikade, katere je vojaštvo z naskokom vzelo. 50 oseb je bilo ubitih, 200 pa ranjenih. Tam je sedaj splošen štrajk. Dogodili so se po noči krvavi prizori. Skoraj neprenehoma so se čuli strelji s pušk. Mrtvih in ranjenih je baje 2000 oseb. Padlo je tudi več vojakov. Vrženi sta bili tudi dve bombi. — Povodom zadnjih nemirov v Lodzu je ranjenih pa okoli 700 oseb. V tovarnah so delavci zopet pričeli delati. Na carjev ukaz je generalni guverner Maksimovič proglasil v Lodzu vojno stanje. Poveljnikom v Lodzu je imenovan general Schutleworths.

Ruski poslanik Cassini odpotuje — kakor javljajo iz Washingtona — dne 11. julija v Petrograd, da poroča svoji vladi o pogajanju glede mira.

Dopisi.

Iz Brd. — Č. g. Andrej Gergolet, župnik v Šlovincu pri Neblem je

zapustil dolino solz ter se preselil v višave miru in veselja.

Dne 9. t. m., t. j. v petek pred binkoštni prazniki previdel ga je č. g. kurat iz Medane s sv. zakramenti za umirajočega. Kmalu potem bil je poklican č. g. vikarij iz Gradnega; našel je č. g. župnika še pri zavesti in opravljal je pri njemu molitve za umirajočega, dokler ni izdihnil svoje blage duše. Ob 7. uri je v Gospodu zaspal. Ko je o tej nepričakovani smrti izvedelo ljudstvo, zavladala je velika žalost v domači fari in drugod, kamor je došel žalostni glas o smrti č. g. župnika.

Č. g. Andrej Gergolet je bil rojen v Doberdobi na Krasu dne 22. oktobra 1865, posvečen v mašnika dne 28. julija 1889; torej ni dočakal niti 40. leta svoje starosti.

Čudni in neizvedljivi so sklepi božje previdnosti, katera kliče tako mlade delavce iz božjih vinogradov na zasluženo plačilo!

Pokojni g. župnik je bil v službi na Tolminskem, Vipavskem in v Brdih. Že v prvi službi v Tolminu pridobil si je kot priden kaplan nevarno bolezen, katera ga je prisilila pustiti službo ter podati se v začasni pokoj.

Ko je nekoliko okreval, dobil je službo kaplana v Št. Petru pri Gorici; od tam je bil premeščen kot kaplan v Dornberg in od tam je bil poslan v Šlovinc pri Neblem.

V tej službi se mu je stara bolezen ponovila ter vkrjubila zdravniški pomoči v toliko pomnožila, da mu je življenja nit — mlademu prestrigla.

Pokojni župnik je bil natančen in strog spolnovelec svojih duhovskih dolžnosti; branil je tudi vstrajao narodne pravice Slovencev v Brdih ter se ustavljal kolikor je bilo mogoče „Legini“ šoli v Neblem. Ta strogost in taki nastopi so mu prizadeali veliko neprijetnosti, ki so mu grenile življenje do — tihoga groba.

Pri njegovem pogrebu, ki je bil na binkoštno nedeljo popoldne, pokazala je ogromna udeležba duhovščine in ljudstva od blizu in od daleč, da je pokojni g. župnik imel prav mnogo spoštovalcev in prijateljev.

Naj počiva v miru in večna luč mu sveti!

Iz baške doline. — Gosp. urednik! Že dolgo časa ni nobenega glasu od nas, v cenjenem „Prim. Listu“. Vsi smo nekako mrtvičasti in zaspani. To pa se zna nad nami ljuto maščevati, kajti naši verski in narodni nasprotniki delajo po tihem a neprestano. Ljudstvo se bode navzelo plujega duha, poprijelo se slabih navad in to bode tlačilo še druge rodove.

Kakor se čuje, nameravamo napraviti na novi železnici nemško-slovenske napise; nikjer na nemški zemlji nimajo prostora slovenski napisi. Za to bi se imeli tudi pri nas postaviti na noge.

Delo na železnici je že večinoma končano. V ostalem dobro napreduje. Le takozvani „Bukovo tunel“ dela sive glave inženirjem. Tudi mnogo nesreč se prigodi v imenovanem predoru. Sedaj so pričeli dovažati gradivo za železne mostove.

Novic je še poln lonec, a moje suhoparnosti je konec, zato pa o drugi priliki kaj bolj domačega Vaš

Branimir.

Novice.

Cenjenim naročnikom! — Polovica leta je pri koncu. Mnogo je naročnikov, ki niso še poravnali letošnje naročnine. So tudi nekateri, ki niso še plačali za minula leta. Zato prosi podpisana uprava, naj bi gg. naročniki storili svojo dolžnost, kajti list ima mnogo stroškov in te je treba sproti plačevati. Ob enem prosimo svoje somišljenike, naj naš list razširjajo. Od sedaj do novega leta je cena za premožne 2 K, za manj premožne 1 K 50.

Uprava „Prim. Lista“.

Prevzv. knezo-nadškof mons. Andrej Jordan je hudo obolel na žledčni bolezni. Bolehal je sicer že prej mnogo časa, a bolezen se je zelo shujšala v pred praznikom sv. Rešnjega Telesa. Radi tega se ni mogel

udeležiti procesije sv. Rešnjega Telesa in tudi na blagoslova novih vodovodov pri Zgradu v nedeljo 26. t. m. Premilostnega knez nadškofa zdravita dva zdravnika iz Gorice. V nedeljo ga je prišel obiskat dr. Plitek iz Trsta, ki je specialist za želodčne bolezni. Zdravniki niso mogli še natančno določiti značaja bolezni, vendar je upanje, da premilostni knez nadškof ozdravi. Od srede naprej se bo lezen ni nič spremenila. Veleč. monsignor Wolf, kanonik prvostolne cerkve, je razposlal okrožnico, v kateri pozivlja č. duhovščino, naj se spominja bolnega knez nadškofa s posebno „kolekto“ iz „Missa pro infermis“ in naj z ljudstvom goreče moli za zdravje prevz. vladike.

Predstojnikom usmiljenih bratov v Gorici je zopet izvoljen pred. gosp. Salezij Heilingner, ki je včeraj nastopil svoje mesto.

Za „Slovensko sirotišče“: P. n. gg. Ivan Čotar iz Dornberga 60 v, N. N. 2 K, „Slovenska Beseda“ 1 K, mon. Stefan Kafol 1 K 50 v, dr. Fran Pavletič odvetnik, 5 K (na račun kot podpornik), Peter Gorjup 40 v.

Bog plati!

Dar. — Uprava „Prim. Lista“ je prejela za „Šolski Dom“ 1 K, katero je darovala „Slovenska Beseda“.

Za Alojzijevešče: nabrala v Devinu dne 22. t. m. družba za „čik“ 11 K 6 v.

Bog plati!

Občni zbor „Alozijevešča“ bo dne 6. julija ob 2. uri pop. v „Alozijevešču“.

Za „Slogo“. — „Soča“ z dne 21. junija t. l. piše: „Slogo“ je doletela tista žalostna usoda, katero smo jej napovedali svoj čas. Nekaj časa so tarnali po „Norici“ in „Prismojencu“, da bi bilo prav, če bi imelo društvo kaj denarja. Dr. Andrej Pavlica (ta človek je sedaj blagajnik „Sloge“ — najboljšje znamenje, kam je pridjalo to društvo!) bi se bil rad kratkočasil s štetjem svetlih „Slogin“ kronice, ali teh ni od nikoder. — Klic po njih je ostal klic vpljočega v puščavi... Ta ne „Sloga“ je imela sedaj zopet občni zbor. Poživiti se je hotela, ali kako — ko pa ni udov blizu. Občni zbor je bil nesklepčen itd.

To smo prepisali iz „Soče“, da bodo vedeli udje „Slogini“, kako sodijo naši nasprotniki in da bodo čim preje poslali udnino. Mnogi so nam jo v zadnjem času že poslali in slutimo, da radi tega, ker so b rali „Sočo“. Prosimo, berite natančno vsi zgoraj navedene „Sočine“ besede in pošljite! To bo najlepši odgovor!

Procesija sv. Rešnjega Telesa — Procesija sv. Rešnjega Telesa vršila se je v četrtek ob najlepšem vremenu. Vodil je procesijo ob mnogoštevilni asistenci drugih duhovnikov stolni prošt.

Slovesne procesije so se udeležili predstojniki vojaških in civilnih oblastij, vsi učni zavodi, mnogo društev in vse polno drugih vernikov. Spremljala je procesijo, kakor po navadi jedna stotnija vojakov, in sicer letos jedna stotnija tuk. pešpolka št. 47, ki je oddajala pri vsakem blagoslovu običajne salve, katerim je sledilo vsakokrat osem strelav iz topov tuk. topničarskega polka št. 8, ki so bili nastavljeni na gradu. Pri procesiji sta svirali vojaška in mestna godba. Na Travniku razpostavljen je bil v polni paradi jeden bataljon pešpolka št. 47 z zastavo, kateremu je bil podeljen sv. blagoslov. Ulice, po katerih se je pomikala procesija, bile so ozaljšane z zelenimi maji, postavljenimi ob hišnih stenah. Na oknih hiš pa so z malimi izjemami skoro povsod gorele sveče in so bila ozaljšana z raznimi semtertija jako dragocenimi programi.

Popoludne ob 6. uri bila je procesija na Kostanjevici pri č. oo. frančiškanih. Tudi tu zbralo se je letos nenavadno mnogo ljudstva. Spremljala je procesijo manjša godba mestnih godcev.

Volitev gorlškega župana. — V pond. zvečer vršila se je volitev gorlškega župana. Izvoljen je bil dr. Marani. Oddanih je bilo 23 listkov. Na 21 listkih bilo je ime dr. Maranija, jeden listek je bil prazen, a na jednom listku je stalo ime sodnega svetnika Cianijsa. Dr. Marani, zahvalivši se v kratkem govoru na izkazanem mu zaupanju, je med drugim rekel, da hoče tudi on delovati v duhu svojega prednika pok. dr. Venutija, a njegovo geslo da bude: „Manj kokodakanja, pa več jaje.“

Toča. — Toča, ki je padala v petek po Furlaniji in tudi v nekaterih dru-

gih brislih občinah ter v Sovodnjah in v Petovljah bila je taka, kakoršne ljudje ne pomnijo. V Fari n. pr. stehali so tri najdebelejša zrna toče, ki so tehtala jeden kilogram. In taka toča je padala suha kakih 10 minut neprestano. Ni torej čudo, da je uničila, posebno v nekaterih občinah, kakor v Fari in pri Sv. Lovrencu ves pridelek. Na trtah napravila je škodo ne samo za letošnje leto, ampak tudi za naprej. Žito pa je popolnoma skosila. Isto tako tudi koruzo, krompir, fižol in sploh vse, kar je raslo na polju. Tudi na drevju napravila je velikansko škodo. Gorje je bilo ljudem, ki so se takrat nahajali na prostem. Ranjenih je bilo več oseb. Neki voznik, ki se je peljal na odkritem vozu s par konji in katerega je toča zalotila, bil je tako močno poškodovan, da je moral iskati zavetišča in pomoči v prvi hiši, do katere je došel. Konja pa sta bila taka, kakor da bi ju kdo z grčastimi koli pretepel. Tudi na strehah napravila je toča mnogo škode. Oken pa je pobila vse polno. Škodo cenijo približno na poldrugi milijon kron. Najhuje je razsajala toča v Fari in pri Sv. Lovrencu. Hudo so bile pa prizadete tudi občine Medana, Muša, Kopriva, Kormin, Morar, Vilanova, Gradišče ter drugi kraji vse doli do Vilese.

Tržaški namestnik v Furlaniji. — Včeraj popoludne pripeljal se je tržaški namestnik knez Hohenlohe v Mušo, da bi se sam na licu mesta preprčal o škodi, katero je napravila zadnja toča. Spremljan od dr. Maranija in namestniškega svetnika Fabrisa, prepotoval je občine Muša, Fara, Gradišče in Zagraj. Od tu se je z večernim vlakom povrnil v Trst.

Slovesno otvorjenje kanala za namakanje tržiške ravnani. — V nedeljo se je vršilo v Zagraju slovesno otvorjenje kanala za namakanje tržiške ravnani, katerega je zgradil poseben konzorcij z ogromno vladno denarno podporo. Te slovesnosti udeležil se je tudi poljedelski minister grof Bouquoi. Poleg raznih deželnih in državnih poslancev, navzoči so bili pri slovesnosti tudi tržaški namestnik knez Hohenlohe, dvorni svetnik grof Attems, namestništveni svetnik Fabris in mnogi drugi dostojanstveniki. Blagoslovljenje je izvršil mesto bolnega knez nadškofa stolni prošt. Novozgrajeni kanal se imenuje Canale Dottori. Dottori, jeden najbogatejših veleposestnikov v Furlaniji, ki je bil dolgo vrsto let deželni poslanec, sprožil je namreč misel o gradnji tega kanala in se je tudi največ trudil, da se je ta misel uresničila. Dottori, ki je nad 90 let star, udeležil se je tudi te slovesnosti.

Ponesrečena stavka. — Stavka tuk. kovačev, kolarjev in mizarjev ponesrečila se je skoro popolnoma. Nekateri kolariji in kovači zapustili so naše mesto, drugi pa so se vsaj nekoliko pobotali z mojstri, dočim so se mizarji vrnili k delu pod ravno istimi pogoji, pod katerimi so prej delali.

Izpred sodišča. — Pred tuk. sodiščem sedela je v pondeljek na obtožni klopi 80 let stara Marija Troha s Pečin. Tožena je bila zaradi krive prisege. Troha služila je namreč čez 30 let pri nekem zdravniku Morelliju, ki je pred 26 leti umrl v Vrtojbi in ki je zapustil svoje premoženje neki drugi Mariji Troha, pri kateri je tožena Marija Troha po zdravnikovi smrti nadalje ostala v službi, in sicer do leta 1901. Potem pa podala se je k svojcem na dom. Kar se spomni ter zahteva od dednice po pok. Morelliju 1182 kron kot za ostalo plačo na službi. Ker ji ni hotela ona druga Marija Trohar tega zneska z lepa izplačati, tožila jo je stara Marija sodnijskim potom in je konečno pravdo tudi vdobila. Dednica Marija Trohar pa si ni mogla vsled tega drugače pomagati in ovačila je Marijo Trohar zaradi krive prisege. Predno je pa prišlo do obravnave, je dednica umrla, vsled česar je bila stara Marija Trohar oproščena, ker ni bilo glavne priče.

Trg za svilode. — V soboto se je otvoril na trgu starega sv. Antona trg za svilode, ki bodo odselej odprti vsaki dan ob 5. uri zjutraj. Prodaja oziroma kupovanje svilodov prične pa ob 7. uri zjutraj, in takrat se prične tudi tehtanje. Mešetarenje po nepoklicanih osebah je prapovedano. Svilodi se ne smejo drugje kupovati oziroma prodajati, ako ne na omenjenem trgu. Cena svilodom je nizka. Prodajajo se od 2 K 50 vin. do 2 K 60 vin. klg.

S polento so se zastrupili. — V nedeljo sta prišli iz neke karnijske vasi v Kormin dve ženski k tkalcu Cecotu. Ženski sta bili dobri znanki tkalčeve družine, in jih je ta zaradi tega hotela tudi dobro pogostiti. Skuhali so torej polento in pripravili tudi dobre ter okusne omake, kar Furlanom najbolj ugaja. Koj ko so pojedli polento, napadle so vse hude bolečine in vsi so začeli bljuvati. Poklicali so hitro zdravnika, ki je konstatiral zastrupljenje. Po pomoti osolili so namreč polento mesto s pravo soljo z neko drugo, soli podobno tvarino, katero rabijo tkalci pri barvanju tkanine. 20 letna Avgusta de Michelli, ki se je imela ravno te dni poročiti, umrla je vsled zastrupljenja že po kratkem času. Druge tri osebe pa so ostale pri življenju, a se nahajajo še vedno v nevarnem stanju.

Ubil se je. — V napadu blaznosti je v nedeljo dne 25. t. m. v Sempasu France Cej, sosedom jako priljubljen krojač, splezal na streho svoje hiše, od tod padel na kamenit tlak, kakih 12 metrov globoko. Poškodovan se je tako, da je čez tri ure, previden s tolažili sv. vere, izdihnil svojo dušo. Ponesrečeni oče zapušča udovo in tri nedorasle otrohe.

Mir njegovi duši!

Ogenj v Št. Andrežu. — V četrtek zvečer nastal je v hlevu Matija Zavadlava v Št. Andrežu ogenj, ki je napravil kakih 800 K škode. Zavadlav je bil zavarovan.

Po trnovskem županstvu je neki inženir pregledoval prostore za velike občinske vodnjake. Škoda, da niso že napravljeni; zdaj bi jih lahko napolnili, ker je dežja več nego dovolj...

Izjava. — V zadnji štef. „Prim. Lista“ je bil napaden g. nadučitelj A. Urbančič, češ, da je on pisal neko osmrtnico „neljubni osebi“. Podpisana izjavljam, da sem dotično osmrtnico jaz pisala. Obžalujem, da sem si dovolila to neumestno šalo, in prosim, da mi odpuste osebe, katere sem žalila.

S. Vilhar, učiteljica,

Miren, 24. junija 1905.

Op. uređn.: Takega napada ni bilo v „Prim. Listu“, ampak govorilo se je le o neki osmrtnici.

Italijanske kaprice. — Laški listi tožijo, da je pri procesiji sv. Rešnjega Telesa v Lošinju bila tudi „cirilmetodijska“ zastava, katero so nesli „italijanski“ (!) otročiči hrvatske šole. Procesije se ni udeležil slavnj renegatski magistrat in še slavnjša mestna godba, kar pa ni nikdo obžaloval.

Grozen samomor. — V Pulju si je v četrtek prerezal trgovca z usnjem Karol Artusi najprej žile na nogah, na rokah in na glavi, potem se je pa še ustrelil s samokresom, ki je bil nabasan z žebliji.

„Narodni Dom“ v Pulju. — V pondeljek so pričeli — kakor poroča „Omnibus“ — graditi „Narodni Dom“ v Pulju. „Narodni Dom“ gradi „Istrska posojilnica“. Zgrada v treh nadstropjih bo v ulici Carrara, na krasnem položaju in v sredini mesta. V zgradbi bo lepa in prostrana dvorana z galerijo in stalnim gledališkim odrom ter bo ena najlepših v Pulju.

Strela ubila ovce. — Minolo sredo je blizu Reke strela udarila v neko podzemsko luknjo, v katero je bil ovčar med nevihto zagnan ovce. Strela je ubila 27 ovac, ovčar je pa ostal nedotaknjen.

All je Kranjska že pod Italijo? — 22. t. m. si je ogledovalo nekaj članov tržaškega in videmskega italijanskega planinskega društva postojnsko jamo. — Iz „Piccola“ smo izvedeli, da Lahj niso prekratili samo Postojno v „Postumia“, ampak so tudi Planini dali ime „Albiniana“! Laška impertinenca smrdi res že do oblakov.

„Slovenska Matica“. — V pondeljkovi odborovi seji „Slov. Matice“ je bil izvoljen za predsednika zopet dež. šolski nadzornik g. Fr. Levec, za prvega podpredsednika gosp. Peter Grasselli, za drugega podpredsednika g. kanonik Ivan Sušnik, za blagajnika pa g. dr. Jožef Stare. Ključarja sta gg. dr. L. Požar in dr. Fr. Zbašnik.

Umrl vsled pika žuželke. — Iz Linea poročajo, da je nadporočnika polka deželne brambe št. 2, Henrika Pamererja, pičila neka žuželka, vsled česar je isti umrl.

Tovarna za sladkor zgorela. — Kakor poročajo listi, je včeraj ob 6. uri zjutraj zgorela v Blannu kmetijska

delniška tovarna za sladkor. Požar je nastal v tovarniških zalogah za olje in maščobo. Gasilci so zamogli požar le lokalizirati.

V čem se razlikuje ženska od moškega? — To vprašanje je razrešil neki francoski pisatelj na sledeči način: Poglej: si na primer — pravi, moža, ki ima zabiti žebelj v steno. Tega ne stori, ako ne najde kladva. Ženski pa v enakem slučaju pride vse prav, žebelj zabije tudi s hrbtno krtačo ali pa s čevljem, če ravno treba. Če mož odpira botliko, si poišče odmašitelja. Ženska se pa, če ni drugače, posluži škarij. Če mož odda pismo, ga hitro in brez vznemirjenja vrže v nabiralnik, ženska pa pismo in naslov pregleda trikrat. Za moškega pomeni „Z Bogom!“ konec pogovora in slovo, za žensko je pa to začetek novega oddelka konverzacije. Ženska vedno popravlja in krpa raztrgane in polomljene stvari, moški jih pa raje zažene v stran, ako so zelo razmesarjene. — Tudi nekaj psihologije v teh opazovanjih.

Narodno gospodarstvo.

En predlog. — Večkrat se po naših gorah dogodi, da poginejo kraveprvesnice s teletom vred; a tudi drugače si ne znajo pomagati, ako pri kravi ni tele v pravi legi. En slučaj! Nekje je pred mesecem poginila lepa krava-prvesnica: pomagali so si na vse mogoče načine, teleta pa le niso mogli izvleči iz krave; prišel je neki živinozdravnik iz G., prerezal kravi ozadje, izvlekli so okoli 60 funtov težko tele, ki je v istem hipu poginilo; kravi pa je začel zadnji del (trot) siliti iz telesa in otekati; trpela je žival še nekaj časa, dokler je niso peljali zakopat... Drug slučaj! V nekem kraju so pri stari kravi gotovi „zdravniki“ udušili tele v kravi: prišel je vodeneč, prišel še drug vodeneč, in „zdravniki“ — misleč da je tele — so ga odprli, voda se je zlila in zadušila tele... Še en slučaj! Nekemu gospodarju v istem kraju so vlačili tele od krave z v liko močjo: izvlekli so tele, a tele in krava je poginila. Kolika škoda za ubogega gospodarja!

Gledé na to, da si naši kmetje ne znajo pomagati, in da gotovi „živinozdravniki“ včasih več škodujejo nego pomagajo, stavi se na c. kr. okr. glavarstvo (goriško) ta predlog:

Ali bi ne bilo mogoče, da bi c. kr. okrajni živinozdravnik poklical včasih iz oddaljenih občin k sebi po enega — od županstva za vsako katastralno občino izbranega — moža, in naj bi te možé podučil, kako imajo ravnati v sličnih slučajih, kakoršni so zgoraj navedeni?

Ta predlog se opira na dejstva:

1. C. kr. okr. živinozdravnik goriški je od nekaterih občin, kakor so Trebuša, Lokve, Otlica itd., oddaljen nad 25 km. Kdo naj ga kliče tako daleč, in zlasti v zimskem času?

2. Do takih domačih mož, ki bi bili podučeni v potrebnih rečeh, imeli bi ljudje več zaupanja; in radi bi jih klicali v sili na pomoč, tudi proti primerni nagradi.

3. Če kliče c. kr. okr. glavarstvo za druge reči potrebne osebe k sebi na poduk — kakor mrliske ogleda, babice, obč. tajnike itd. — naj poskrbi tudi, da v gospodarskem oziru ne bodo ljudje trpeli škode vsled neznanja in včasih celo vsled neumnosti.

—X.

Loterijske številke.

24. junija.

Trst	8	9	19	28	64
Line	66	3	46	56	37

Oglas.

Razpisuje se služba občinskega tajnika v Volčah vsled starešinstvenega sklepa z dne 12. junija 1905. Letna plača je 540 K. Prosilci, zmožni za to službo se lahko zglasijo pri županstvu v Volčah do konca tega meseca oziroma julija 1905.

Županstvo v Volčah,

19. junija 1905.

Župan:

Majnik.

Lekarna
Cristofolletti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice
s znamko sv. Antona Padovanskega.

Zdravilna moč
teh kapljic je ne-
prekosljiva. — Te
kapljice uredijo
redno prebav-
ljanje, če se jih
dvakrat na dan
po jedno žličico
popije. — Okrepč
želodec, storč, da
v kratkem času o-
motica in š-
votna lenost (mr-
tvost). Te kap-
ljice tudi storč, da
človek raje je.

Cena steklenici 60 vin.

And. Fajt,
pekovski mojster, Gorica,
tekališče Fr. Josipa št. 2 (lastna
hiša), in podružnica št. 20.

Izvršuje naročila vsakovrstnega
peciva, tudi najfinjšega, kakor na
nove maše in godove, kolače za
birmance in poroke itd. Vsa naro-
čila izvršuje točno in natančno po
želji naročnikov. Ima in prodaja
različne moke, fina peciva, fina
vina in likerje po smerni ceni. Za
Veliko noč posebno goriško pinco
in potice itd.

Velika zaloga vina.

Podpisani prodaja črno in belo
brsko, vipavsko, furlansko in
istrsko vino. Pošilja na vse
kraje v sodih od 66 l. naprej.
Cene zmerno. Postrežba pošte-
na in točna. Se priporoča

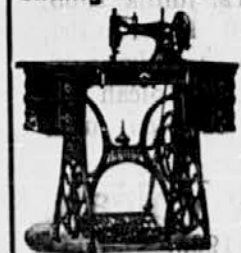
JOSIP TOROŠ,
ulica Ponte Isonzo št. 6.

Anton Breščak
Gorica, gosposka ulica št. 14,
(blizu lekarne Gironeoli).

Ima v zalogi vsakovrstno po-
hištvo za vsak stan. Oprava po
najmodernejih slogih, posebno za
spalne, jedilne in posetne sobe je po
nemškem slogu.

Bogata zaloga podob na platno
in šipo z različnimi okvirji. Belgijska
brušena ogledala vsake velikosti. Raz-
lično poništvo, kakor: toaletne mize,
različna obešala, preproge za okna
itd. Različne stolice z trsja in celu-
laida, posebno za jedilne sobe. Bla-
zine iz strune, afriške trave, z ži-
mami in platnom na izbiro ter razne
tapečarije. Reči, katere se ne naha-
jajo v zalogi, preskrbijo se po izbiri
cenikov v najkrajšem času. — Daje
se tudi na obroke, bodisi tedenske
ali mesečne. — Pošilja se tudi izven
Gorice po železnici in parobrodih.

Saunig & Dekleva

ulica Municipio št. 1.
Gorica.

Velika tovarniška
zaloga šivalnih stro-
jev kakor za šivilje,
krojače, čevljarje, in
tudi za umetno veza-
nje (reklamiranje). V
zalogi se tudi naha-
jajo angleška dvo-
kolesa „Helical Pre-
mier“ in slamorezni
stroji, samokresni in
razne puške, lastna
meh. popravilnica.
Glavno zastopstvo za
Primorsko: Centrifug
„Westfalia“.

Karol Draščik,
pekovski mojster na Kornu v Gorici
odlikovan z častno diplomom najvišjega priznanja
Jubilejne razstave na Dunaju l. 1898.
in v Gorici na razstavi l. 1900 s zlato svetiljo

izvršuje naročila vsakovrstnega peciva
tudi najfinjšega, za nove maše in godove
kolače za birmo in poroke itd.

Vsa naročila izvršuje točno in na-
tančno po želji gospodov naročnikov. —
Priporoča se za nje svojim rojakom v
mestu in na deželi najljubšeje.

Jak. Šuligoj
urar c. kr. železnice
Gosposka ulica 25.

Delavnica cerkvenih posod
in cerkvenega orodja

Fr. Leban,
Gorica,
Magistratna ulica šte. 8.

Priporoča preč. duhov-
ščini svojo delavnico cer-
kvenega orodja in cerkve-
nih posod, svečnikov itd.,
vsakovrstnih kovin v vsa-
kem slogu po najnižjih
cenah. Popravlja in pre-
navlja stare reči.
Blago se razpošilja franco.

Anton Kuštrin
v Gosposki ulici št. 25,
v Gorici,

priporoča častiti duhovščini in slavnemu
občinstvu v mestu in na deželi svojo
trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo
Santos, Sandomingo, Java, Cejon, Por-
toriko i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo,
Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej
v zaboji. Sladkor razne vrste. Moko št.
0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Miljaveče
prve in druge vrste, namreč od 1/2 kila
in ob enega funta. Testenine iz tvornice
Znideršič & Valentič v li. Bistrici. Zve-
plenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka
iz Majdičevega mlinca v Kranju in z
Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago
prve vrste.

Anton Krušič
krojaški mojster in trgovec v Gorici
Corso Gius. Verdi 33.

Izdeluje vsakovrstne obleke za
vsaki stan in sleer za civilne,
vojaške in državne uradnike.

Za vse obleke je vedno v zalogi raz-
novrstno ravno kar došlo sveže an-
gleško in domače blago za bližajočo
pomladansko sezono.

Ima zalogo gotovih oblek
in sukenj za vsaki stan.

o o o Cene zmerno. o o o

Najbolje stiskalnice za vino

Stiskalnica za vino.

in za MASLINE so stiskalnice „ERCOLE“
najnovejšega in izvrstnega sestava s pri-
strojem za dvostroki in trajni pritisk;
zajamčena največja izraba, večja od vseh
drugih stiskalnic; najboljše avtomatične
škropilnice za trte patent.

„SYPHONIA“ koje delajo same,
brez obračanja.

Mlini za grozdje, vočje in masline. Robkalnice
z mastilom za grozdje. Plugji za vinograde,
sušnice za vočje, kakor tudi za vse proizvode
rastlinske, živinske in rudne. Hydrulične sti-
skalnice, stiskalnice za seno, slamo itd. za
ročno delo. Mlatilo za pšenico, čistilo za žito,
pr birolo mečkalo za krmo in mlini zabraču, ročni in razne veli-
košti, plugji, ter vseh drugih gospodarskih strojev.

Samodelujoča škropilnica

Izdelujejo in popravljajo s jamstvom kot poseb-
nost najnovejše, izborne, obistinite, pripoznate
najbolje in odlikovane tvrdka

PH. MAYFARTH IN DR.

gospodarskih in vinarskih strojev, na Dunaju, Taborstrasse šte. 71.
Odlikovani v vseh državah sveta z več kot 530 zlatih, srebrnih in počastnih kolajn.
Iustrovani ceniki in mnogobrojna izpričevala pohvalna. Prekupej in zastopniki dobro došli

C. kr. krojaški kroji, vsakemu razumljivo
azni h veli kosti. Cena za celo obleko 18 K, s' mo
elovnik in jopa 10 K.

M. Poveraj

v Gorici na Travniku.

Vojaška in uradniška krojačnica, trgovina
z manufakturin blagom in z gotovimi oblekami.
Cene brez konkurence. Vse priprave za uradnike
in vojaštvo. Častniške in uradniške obleke z
orožjem.
Obleke za birmance po nizkih cenah.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Prosiva sahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nosilce (traverze),
cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne
okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano
medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene
in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter
vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krene nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže
s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za
100 kron blaga.

Prosiva sahtevati listke!

J. Brufevka - Gorica

Glavna zaloga:

Gosposka ulica 3 Podružnici: Raštelj 3, Sažana

Odlikovana tvornica nadplatov, tovarna usnja na parov
velika zaloga domačega in inozemskega usnja ter vseh
potrebščin za čevljarje, usnje za sedlarje, knjigoveze in
tapetarje.

Glavna zaloga ličila v korist družbi sv. Cirila in Metoda.

Ceniki na zahtevo zastoj in franco.

Ustanovljena tvrdka l. 1866.

Telefon št. 62.

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini hiš. šte. 9.

Posojuje svojim članom od 1. aprila 1905 dalje:

na menico po 5 1/2%, na vknjižbo pa po 5%

z 1/5% upravnega prispevka za vsakega pol leta. Obrestna mera
za hranilne vloge ostane nespremenjena.